

בש"פ 595/19 - מרדכי בוחבוט נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 595/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: מרדכי בוחבוט

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים ב-
מ"ת 38546-12-18 מיום 8.1.2019 שניתנה על ידי
כב' השופטת מ' ליפשיץ-פריבס

תאריך הישיבה: כ"ג בשבט התשע"ט (29.1.2019)

בשם העורר: עו"ד חיים רייכברך

בשם המשיבה: עו"ד קרן רוט

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטת מ' ליפשיץ-פריבס) ב-מ"ת 38546-12-18 מיום

8.1.2019 במסגרתה הוחלט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

2. ביום 6.1.2019 הוגש נגד העורר ואחרים כתב אישום מתוקן ולפיו מספר חודשים עובר לחודש נובמבר 2018 ובמהלכו, סייע העורר לאחרים לנהל מספר מעבדות לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס ברחבי הארץ, זאת לצורך סחר והפקת רווחים.

3. בהתייחס לחלקו של העורר בביצוע העבירות, עולה מהאישום הראשון בכתב האישום המתוקן כי הלה שוחח עם הנאשם 1 שבכתב האישום (להלן: מנשרוב) בנוגע לעסקה עם קונה שביקש לרכוש את הסם תמורת 40,000 ש"ח, תוך שסיכם עם העורר כי יקבל תשלום בגין העסקה, בהיותו מי שסיכם את פרטיה עם הקונה. במסגרת זו, היה על העורר לפגוש אדם אחר ולקבל ממנו את הסם.

באישום נוסף שבכתב האישום נטען כי העורר העביר, לבקשת מנשרוב, מזגן, מדחס למזגן ומיכל פלסטיק עבור המעבדה לגידול סמים, בעת שהיה ידוע לו כי הציוד מועבר ברכב שבבעלותו לצורך גידול הסם במעבדה.

4. העבירות המיוחסות לעורר הן ניסיון סחר בסם, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וכן עבירת סיוע לגידול סם מסוכן, לפי סעיף 6 יחד עם סעיף 31 לחוק זה.

5. בד בבד עם הגשת כתב האישום המקורי הוגשה בקשה למעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

בבקשה נטען כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית להוכחת העבירות המיוחסות לעורר, המבוססת בין היתר על הודאות חלק מהנאשמים שבכתב האישום, האזנות סתר ודוחות עיקוב.

עוד נטען כי העבירות המיוחסות לעורר ולחבריו, וכן נסיבות ביצוען, מקימות נגדו עילת מעצר על פי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים, שכן קיים יסוד סביר לחשש שהעורר וחבריו יסכנו את בטחון הציבור.

כמו כן נטען, כי לעורר ולחבריו הרשעות קודמות בעבירות ממין העניין שבפנינו.

6. מתסקיר המעצר בעניינו של העורר, מיום 7.1.2019, עלה כי לעורר "דפוסי התנהגות שוליים ועברייניים" קשיים בהצבת גבולות ובוויסות דחפים וכן קושי "בהתבוננות פנימית" ובנטיית אחריות על מעשיו. כן צוין כי ישנה הערכת הסיכון משמעותית ובולטת בעניינו של העורר. על פי התרשמותו של שירות המבחן, חלופת המעצר שהוצעה "תתקשה למנוע ממנו מעורבות חוזרת בפלילים ... ותתקשה להוות גורם מפחית סיכון בעניינו".

משכך, לא בא שירות המבחן בהמלצה על שחרורו לחלופת מעצר שהוצעה, והומלץ על מעצרו עד תום

ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

7. בתום דיון בקיומן של ראיות לכאורה, קבע בית המשפט המחוזי כי נמצאו ראיות לכאורה מדוחות עיקוב המתיישבות עם מעורבותו וחלקו במעבדות ובעסקה שתוכננה. עוד צוין כי כעולה מעמדות ההאזנה, העורר נשמע משוחח עם מנשרוב לעניין גידול הסם; בצורך לרכישת ציוד שיועיל לגידול; בעניינם של אחרים "בציפייה מהם לעמוד בדרישות ובציפיות מהם להצלחת המעבדות ועסקאות בקשר לסם"; וכן משוחח על המזגן עבור אחת המעבדות.

זאת ועוד, בהתייחס לניסיון לסחר בסם ובנוגע לעסקה שלא הושלמה לאחר שנתפס הרכב עם הסם על-ידי המשטרה, נמצא כי בשיחותיהם של העורר ומנשרוב דנו בין השאר על הסכום שהציע העורר לקונה; על כמות הפקת הסם; וכן "הדחיפות בסיום הפקת הסם מחד אל מול איכותו" - שיחה במסגרתה הביע העורר את דעתו כי מוטב להמתין עד "שהחומר יתייבש".

8. בית המשפט המחוזי קבע כי התנהלותו של העורר לפי תמלילי השיחות מלמדת על כך שנטל חלק פעיל ודומיננטי בניסיון לסחר בסם, בשל כך שהוא היה זה שהביא את הקונה וסיכם עמו לכאורה את פרטי העסקה, ובשל כך שהיה מעורב לכאורה בפיקוח רציף על פעילות מעבדת הסם.

משכך נקבע, כי קיימות ראיות לכאורה נגד העורר וכי קיימת עילת מעצר של מסוכנות סטטוטורית בגין סיוע לגידול ובגין הניסיון לסחר בסם.

9. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע כי לא ניתן לאיין את מסוכנותו בחלופת מעצר, בכלל זה במעצר בית מלא, בשים לב לעברו הפלילי המכביד, לרבות בעבירות סמים, וכן לאמור בתסקיר שירות המבחן בדבר רמת סיכון משמעותית ובולטת להישנות התנהגות עבריינית.

10. מכאן הערר שלפניי, במסגרתו טוען העורר כי שגה בית המשפט המחוזי משהאריך את מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

בפרט נטען כי תפקידו שולי באופן יחסי בביצוע העבירות, וניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו באמצעות חלופת המעצר בפיקוח. בהתייחס לכך נטען כי היה על בית המשפט להתרשם ישירות מן המפקחות המוצעות ולא להסתמך בעניין זה על האמור בתסקיר שירות המבחן בלבד.

עוד נטען כי בית המשפט אף לא בחן את האפשרות למעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני, ולשיטת העורר יש באפשרות זו כדי להפחית את מסוכנותו.

לבסוף נטען כי החלטתו של בית המשפט המחוזי לשחרר חלק מהנאשמים האחרים בכתב האישום לחלופות מעצר פוגעת בשוויון בין הנאשמים השונים.

11. מנגד, באת-כוח המשיבה סמכה את ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי, והדגישה בדיון שלפני את חלקו המשמעותי של העורר בביצוע העבירות אשר מצדיק את ההחלטות השונות בינו לבין הנאשמים האחרים בפרשה, כמו גם את עברו הפלילי הנכבד ותסקיר המעצר בעניינו.

כמו כן נטען כי לא ניתן לשחרר את העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני אלא "מטעמים מיוחדים שיירשמו", אשר לא עולים בנסיבות העניין.

לבסוף נטען, כי משקבע בית המשפט המחוזי שמסוכנותו של העורר כפי שעולה ממכלול הדברים לא מאפשרת כל חלופת מעצר אף לא ברמה העקרונית, לא היה כל צורך להתרשם באופן ישיר מהמפקחות המוצעות.

12. לאחר שבחנתי את החומרים שהונחו לפניי, ושמעתי את הצדדים בדיון, אני סבור כי דין הערר להידחות.

13. הערר שלפני מתמקד בשאלת שחרורו של העורר לחלופת מעצר. עבירות סמים מן הסוג בו מואשם העורר הן עבירות המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים, וכבר נקבע לא אחת בפסיקתו של בית משפט זה כי כאשר מדובר בעבירות סחר בסמים ובעבירות סמים אחרות שלא לצריכה עצמית, הכלל הוא מעצר עד תום ההליכים, ואילו מעצר באיזוק אלקטרוני או שחרר לחלופת מעצר ייתכנו רק במקרים חריגים ויוצאי דופן (ראו: בש"פ 5642/18 חג'אני נ' מדינת ישראל (9.8.2018) וההפניות שם).

14. אני קובע כי לא עלה בידי העורר לסתור חזקה זו, מאחר ולא שוכנעתי כי עניינו נכנס בגדר החרג האמור. בניגוד לדברי בא-כוחו, לעורר היה חלק מרכזי ומשמעותי בעבירות המיוחסות לו, כעולה בין היתר מדוחות העיקוב שנסקרו בהרחבה בפסק דינו של בית המשפט המחוזי. מסקירה זו ניתן ללמוד כי העורר נטל חלק פעיל ודומיננטי בניסיון לסחר בסם, במסגרתו הביא בעצמו את הקונה ואף סיכם עמו לכאורה את פרטי העסקה. מהראיות שהוצגו בפני בית המשפט המחוזי עולה לכאורה כי תפקידו של העורר לא הסתכם בשינוע המזגן וחלקיו- כפי שציין בא כוחו בדיון שנערך לפניי -אלא היה הכרחי לביצוע לעבירות הסמים המיוחסות לו.

עברו הפלילי המכביד של העורר לרבות בעבירות סמים, והאמור בתסקיר המעצר השלילי בעניינותומכים במסקנת בית המשפט המחוזי לפיהלא ניתן להפיג את מסוכנותו באמצעות חלופת מעצר. על כן, אין כל צורך לבחון את האפשרות לאיין את מסוכנותו באמצעות החלופה הקונקרטית שהוצעה (ראו לעניין זה: בש"פ 8389/15 אבו כאטר נ' מדינת ישראל (27.12.2015)).

משנמצא כי כבר ברמה העקרונית אין חלופה שביכולתה לאיין את מסוכנותו של העורר, בחינת המפקחות שהוצעו ממילא נעשתה למעלה מן הצורך, והתרשמות בית המשפט מהן באופן ישיר לא הייתה משנה מתוצאה זו.

15. לבסוף, יש לדחות גם את טענת העורר לפיה ההחלטה שלא לשחררו לחלופת מעצר מפלה אותו ביחס לנאשמים האחרים בכתב האישום. בית המשפט עמד בהרחבה על ההבדלים בין הנאשמים האחרים בפרשה לבין העורר, ובפרט הדגיש את עברו הפלילי, חלקו המרכזי בביצוע העבירה וכן את התרשמותו של שירות המבחן באשר

למסוכנותו. משכך, השוני בין עניינו של העורר לעניינם של שותפיו לעבירהברור על פני הדברים ומצדיק את מעצרו עד תום ההליכים.

16. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ד בשבט התשע"ט (30.1.2019).

ש ו פ ט
